

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
TỈNH SƠN LA**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 13/2020/DS-PT

Ngày 16 - 6 - 2020

V/v: *Tranh chấp quyền sở hữu
tài sản*

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH SƠN LA

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Lò Văn Điệt

Các Thẩm phán: Ông Đỗ Tuấn Long, ông Cầm Văn Thanh

- Thư ký phiên tòa: Bà Lê Thu Phương – Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Sơn La.

- Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Sơn La tham gia phiên tòa: Ông Hà Văn Quang - Kiểm sát viên.

Ngày 16 tháng 6 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Sơn La xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số: 17/2020/DS-PT ngày 07 tháng 01 năm 2020 về Tranh chấp quyền sở hữu tài sản.

Do Bản án dân sự sơ thẩm số: 02/2019/DS-ST ngày 27 tháng 11 năm 2019 của Tòa án nhân dân huyện F bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 10/2020/QĐPT-DS ngày 20 tháng 01 năm 2020 và Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 34/2020/QĐPT ngày 03 tháng 6 năm 2020, giữa các đương sự:

Nguyên đơn: Anh Lò Văn A, sinh năm 1977. Địa chỉ: Bản C, xã D, huyện F, tỉnh Sơn La. Có mặt.

Bị đơn: Ông Lò Văn B, sinh năm 1957. Địa chỉ: Bản K, xã D, huyện F, tỉnh Sơn La. Có mặt.

Người kháng cáo: Nguyên đơn anh Lò Văn A.

NỘI DUNG VỤ ÁN

** Theo đơn khởi kiện, bản tự khai, các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ vụ án, nguyên đơn anh Lò Văn A trình bày:*

Gia đình anh có 08 con bò, do không có chỗ chăn nuôi nên tháng 12/2016 anh đã mang đến gửi tại cơ sở chăn nuôi của anh Lò Văn M, ở tại Huổi

Ít Luông, bản K, xã D, huyện F, hàng tháng đi vào kiểm tra từ 1, 2 lần. Đến năm 2019, gia đình anh đã có 12 con bò trong đó có 04 con bò đực, 02 con bé, 02 con to và 08 con bò cái.

Về nguồn gốc con bò đang có tranh chấp, vào cuối năm 2017, Lò Văn Quý em trai chia cho anh A 01 con bò đực lông màu vàng hung, giữa trán có 01 đốm lông màu trắng (con bò đẻ vào cuối năm 2015, không sổ mũi, khi ông B bắt về nhà ông mới sổ mũi). Con bò được vợ anh cắt tai bên phải để đánh dấu, gửi tại nhà lán của anh Lò Văn M (cơ sở 2). Đến ngày 11/8/2019, do cần tiền nên anh đã bắt con bò này về để bán nhưng chưa bán được. Ngày 13/8/2019, các gia đình của bản C và bản K đã góp tiền mua để mổ thịt chia nhau thì có bà Lò Thị Cát (vợ ông B) đi qua vào xem, bảo đó là con bò của gia đình bà nên đã bảo chồng lên xem, ông B không cho mổ con bò đó và yêu cầu tổ hòa giải của bản K và bản C hòa giải nhưng không thành.

Anh A đề nghị thả con bò đó ra trong khoảng thời gian một tuần, con bò này đi theo đàn bò của gia đình nào thì thuộc quyền sở hữu của gia đình đó. Nhưng ông B không nhất trí mà đòi mổ thịt chia đôi, anh A không đồng ý mổ nên vẫn gửi con bò đó tại nhà anh Lò Văn M (cơ sở 2 Huổi Ít Luông). Sau đó gia đình ông B đã tự đến lấy con bò đang tranh chấp về nhà nên anh A đã khởi kiện yêu cầu ông Lò Văn B trả lại con bò đực đang có tranh chấp cho anh.

Bị đơn ông Lò Văn B trình bày:

Nhà ông có 09 con bò, đều được đánh dấu bằng hình thức cắt tai bên phải từ nhỏ, con bò đang tranh chấp cũng cắt tai bên phải. Về nguồn gốc con bò đang tranh chấp là do đàn bò của gia đình ông sinh sản ra, đẻ vào tháng 4/2016 có đặc điểm nhận biết giống với con bò mẹ đẻ ra nó, được ông nuôi từ nhỏ nên ông khẳng định con bò đang tranh chấp là của gia đình ông. Do đó, không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Lò Văn A.

Tại Bản án dân sơ thẩm số: 02/2019/DS-ST ngày 27/11/2019 của Tòa án nhân dân huyện F đã xét xử và quyết định:

Xử không chấp nhận đơn khởi kiện yêu cầu về tranh chấp quyền sở hữu tài sản của anh Lò Văn A đối với ông Lò Văn B.

Ông Lò Văn B có trách nhiệm bảo quản, không được bán hoặc chuyển nhượng con bò đang tranh chấp cho người khác cho đến khi Bản án của Tòa án có hiệu lực pháp luật. Trường hợp con bò chết thì ông B phải chịu trách nhiệm đền bù bằng hiện vật hoặc bằng tiền ngang giá với giá trị con bò bị chết.

Ngoài ra, Bản án sơ thẩm còn tuyên về án phí và chi phí tố tụng, quyền kháng cáo cho các đương sự theo quy định.

Sau khi xét xử sơ thẩm, ngày 02 tháng 12 năm 2019, nguyên đơn anh Lò Văn A có đơn kháng cáo toàn bộ Bản án sơ thẩm, đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm thực hiện việc giám định lại gen ADN con bò đực đang tranh chấp với con bò mẹ đẻ ra con đang tranh chấp có cùng huyết thống hay không.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

Ý kiến trình bày của nguyên đơn anh Lò Văn A, giữ nguyên yêu cầu khởi kiện và đơn kháng cáo. Tòa án cấp sơ thẩm căn cứ vào kết quả giám định gen ADN ngày 11/11/2019 của Phòng thí nghiệm trọng điểm Công nghệ tế bào Động vật – Viện chăn nuôi. Xử con bò đực đang tranh chấp thuộc quyền sở hữu tài sản của ông B là không khách quan. Đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm thực hiện việc lấy mẫu để giám định lại gen ADN.

Ý kiến tranh luận của bị đơn ông Lò Văn B, không chấp nhận kháng cáo của nguyên đơn đề nghị giữ nguyên Bản án sơ thẩm. Nếu nguyên đơn yêu cầu Tòa án cấp phúc thẩm giám định lại gen ADN ông hoàn toàn nhất trí.

Kiểm sát viên phát biểu việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Hội đồng xét xử, Thư ký và những người tham gia tố tụng; quan điểm giải quyết vụ án của Kiểm sát viên, căn cứ khoản 1 Điều 308 Bộ luật Tố tụng dân sự, không chấp nhận kháng cáo của nguyên đơn, giữ nguyên Bản án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án; ý kiến trình bày của các đương sự; căn cứ vào kết quả tranh tụng tại phiên tòa; quan điểm giải quyết vụ án của Kiểm sát viên. Hội đồng xét xử phúc thẩm nhận định:

*** Về tố tụng:**

[1] Việc xác định tư cách đương sự tham gia tố tụng:

Tòa án cấp sơ thẩm xác định nguyên đơn, bị đơn tham gia tố tụng trong vụ án là có căn cứ M xác. Xét yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn anh Lò Văn A, buộc ông Lò Văn B trả lại tài sản (con bò) đang tranh chấp, xác định quan hệ pháp luật “Tranh chấp quyền sở hữu tài sản” là đúng quan hệ pháp luật.

*** Tại phiên tòa phúc thẩm:**

Nguyên đơn tiếp tục đề nghị giám định lại gen ADN của con bò đang tranh chấp với con bò mẹ đẻ ra con đang tranh chấp của nguyên đơn, được sự đồng ý của bị đơn. Căn cứ điểm c, d khoản 1 Điều 259 Bộ luật Tố tụng dân sự Hội đồng xét xử Quyết định tạm ngừng phiên tòa số: 05/2020/QĐPT-DS ngày 18/02/2020; Quyết định ủy thác thu thập chứng cứ số: 06/2020/QĐ-UTTA ngày 18/02/2020 cho Tòa án nhân dân huyện F. Thực hiện việc lấy mẫu mô (tai bò) của con bò đực đang tranh chấp và con bò mẹ đẻ ra con đang tranh chấp của

nguyên đơn anh Lò Văn A để giám định lại gen ADN; Quyết định tạm đình chỉ xét xử phúc thẩm số: 03/2020/QĐPT ngày 18/3/2020.

Sau khi có kết quả giám định gen ADN, Tòa án nhân dân tỉnh Sơn La đã ra Quyết định tiếp tục giải quyết vụ án số: 03/2020/QĐPT-DS ngày 02/6/2020.

*** Về nội dung:**

[2] Xét nguồn gốc con bò đang tranh chấp:

Theo lời khai của các đương sự, con bò đang tranh chấp do con bò mẹ của gia đình nuôi sinh sản ra, đều được đánh dấu cắt tai bên phải, thả trên bãi chăn nuôi. Sự việc tranh chấp đã được hòa giải tại cơ sở nhưng không thành. Quá trình giải quyết vụ án, Tòa án cấp sơ thẩm đã thực hiện việc lấy mẫu mô của con bò đang tranh chấp và mẫu mô của hai con bò mẹ mà nguyên đơn và bị đơn cho rằng đẻ ra con bò đang tranh chấp, để giám định gen ADN. Việc lấy mẫu mô được thực hiện một cách khách quan, có sự tham gia của các đương sự, cán bộ thú y huyện, đại diện M quyền bản, xã cùng tham gia. Tiến hành lập biên bản lấy mẫu từng con, con bò đang tranh chấp ký hiệu A; ký hiệu B là con bò mẹ bị đơn ông B cho rằng đẻ ra con đang tranh chấp; ký hiệu C là con bò mẹ nguyên đơn anh A cho rằng đẻ ra con đang tranh chấp. Mẫu gửi giám định được bảo quản, niêm phong theo đúng quy định mới chuyển cho Cơ quan giám định theo Quyết định trưng cầu giám định của Tòa án.

[3] Tòa án cấp sơ thẩm đã căn cứ kết quả giám định gen ADN số: 23/PTNTĐ-KHCN ngày 11/11/2019 của Phòng thí nghiệm trọng điểm Công nghệ Tế bào Động vật - Viện chăn nuôi kết luận “Bò A và bò B có quan hệ huyết thống mẹ con” làm căn cứ xác định con bò đang tranh chấp thuộc quyền sở hữu của bị đơn ông Lò Văn B. Do đó, không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn anh Lò Văn A là hoàn toàn có căn cứ.

[4] Xét đơn kháng cáo của anh Lò Văn A, đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm lấy mẫu để giám định lại gen ADN, con bò đực đang tranh chấp với con bò mẹ anh A cho rằng đẻ ra con đang tranh chấp có cùng huyết thống hay không. Tại phiên tòa phúc thẩm, Hội đồng xét xử chấp nhận yêu cầu kháng cáo của nguyên đơn tạm ngừng phiên tòa để giám định lại gen ADN.

Việc lấy mẫu giám định có sự tham gia của các đương sự, cán bộ thú y huyện, đại diện M quyền bản, xã cùng tham gia. Tại biên bản lấy mẫu con bò đang tranh chấp ký hiệu H; ký hiệu T là con bò mẹ nguyên đơn cho rằng đẻ ra con đang tranh chấp, mẫu gửi giám định được bảo quản, niêm phong theo đúng quy định. Việc lấy mẫu giám định lại lần 2 mỗi con bò được lấy 02 mẫu, 01 mẫu giao cho anh A tự liên hệ cơ quan, tổ chức giám định, còn 01 mẫu được

chuyển cho Cơ quan giám định theo Quyết định trưng cầu giám định của Tòa án nhân dân tỉnh Sơn La.

Căn cứ kết quả giám định gen ADN bò số: 07/PTNTĐ-KHCN ngày 29/5/2020 của Phòng thí nghiệm trọng điểm Công nghệ Tế bào Động vật - Viện chăn nuôi với thành phần Giám định viên khác kết luận: “*Mẫu giám định ký hiệu H không cùng huyết thống mẹ con với mẫu giám định ký hiệu T*”.

Tại phiên tòa phúc thẩm, nguyên đơn anh Lò Văn A không đồng ý với kết luận giám định lại lần 2, nhưng cũng không đưa ra được kết luận giám định khác để chứng minh nên không có cơ sở chấp nhận kháng cáo, giữ nguyên Bản án của Tòa án nhân dân huyện F.

[5] Về án phí: Anh Lò Văn A phải chịu án phí dân sự phúc thẩm, do kháng cáo không được chấp nhận.

[6] Về chi phí tố tụng: Anh Lò Văn A phải chịu toàn bộ các khoản chi phí tố tụng tại cấp phúc thẩm, tổng số tiền là 10.000.000đ được khấu trừ vào số tiền 10.000.000đ đã nộp tại Tòa án nhân dân huyện F.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 308 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản khoản 1 Điều 29 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

1. Không chấp nhận kháng cáo của nguyên đơn anh Lò Văn A, giữ nguyên Bản án sơ thẩm số: 02/2019/DS-ST ngày 27/11/2019 của Tòa án nhân dân huyện F như sau:

- Xử không chấp nhận đơn khởi kiện về Tranh chấp quyền sở hữu tài sản (con bò) của anh Lò Văn A đối với ông Lò Văn B.

- Giao con bò đang tranh chấp hiện nay ông Lò Văn B đang chăn dắt thuộc quyền sở hữu tài sản hợp pháp của ông Lò Văn B.

2. Về án phí: Anh Lò Văn A phải chịu 300.000đ án phí dân sự phúc thẩm, được khấu trừ vào số tiền 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) tạm ứng án phí phúc thẩm đã nộp, theo biên lai thu số: 0001785 ngày 19/12/2019, tại Chi cục thi hành án dân sự huyện F, tỉnh Sơn La.

- Về chi phí tố tụng: Anh Lò Văn A phải chịu toàn bộ chi phí tố tụng tại cấp phúc thẩm số tiền là 10.000.000đ, được khấu trừ vào số tiền 10.000.000đ (mười triệu đồng) tạm ứng chi phí tố tụng đã nộp tại Tòa án nhân dân huyện F.

3. Các quyết định khác của bản án sơ thẩm về án phí, chi phí giám định không có kháng cáo, không bị kháng nghị có hiệu lực pháp luật thi hành kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 của Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, Điều 7 và Điều 9 của Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 của Luật thi hành án dân sự.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực thi hành kể từ ngày tuyên án (ngày 16/6/2020).

Nơi nhận:

- VKSND tỉnh Sơn La;
- TAND huyện F;
- Chi cục THADS huyện F;
- VKSND huyện F.
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

(đã ký)

Lò Văn Diệt